Lietas arhīva Nr. C-1867-23/9
ECLI:LV:VRT:2023:0615.C71186723.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Cēsīs 2023. gada 15. jūnijā

Vidzemes rajona tiesa, tiesnese L. Karlsone
ar tiesas sēžu sekretāri E. Milleri,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /Nosaukums/ prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2023. gada 23. martā Vidzemes rajona tiesā /Nosaukums/ (turpmāk – prasītāja) cēlusi prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs) par parāda piedziņu. Prasībā prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja parādu 2575,06 EUR un tiesāšanās izdevumus.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1716., 1757., 1843. pantu.

Prasības pieteikumā norādīti šādi apstākļi:

[1.1] 2017. gada 29. maijā starp prasītāju un atbildētāju noslēgts atgriezeniskā finanšu līzinga līgums Nr. /numurs/ (turpmāk – līgums) par transportlīdzekļa /TL marka/ iegādes finansēšanu.

[1.2] Līgumā puses vienojušās par: 1) finansējuma apmēru līzinga objekta iegādei 3100 EUR apmērā un komisijas maksu līzinga noformēšanai 178 EUR apmērā, kopā 3278 EUR; 2) procentu likmi par finansējuma lietošanu 37,5 % gadā; 3) līgumsodu par kavētu maksājumu 0,5% apmērā no kavētā maksājuma kalendārajā dienā.

[1.3] Tā kā atbildētājs kavēja līzinga maksājumus un nereaģēja uz prasītājas brīdinājumiem un aicinājumu informēt par savām finansiālajām grūtībām un iespējām vienoties par citu abpusēji pieņemamu risinājumu, 2018. gada 11. decembrī, kad maksājums tika kavēts 43 dienas, atbildētājam tika paziņots par atkāpšanos no līguma, pamatojoties uz līguma vispārējo noteikumu 7.2.1. punktu.

[1.4] Paziņojumā tika norādīts parāda samaksas (līzinga objekta izpirkšanas) termiņš un pienākums nesamaksāšanas gadījumā atgriezt prasītājai tai piederošo līzinga objektu līdz 2019. gada 3. janvārim. Līzinga objekts atgriezts prasītājai 2019. gada 9. februārī.

[1.5] Transportlīdzeklis tika novērtēts ar tirgus vērtību 1 300 EUR, piespiedu pārdošanas vērtību 1 100 EUR. Ievērojot līguma 4.17. punktu, 2019. gada 5. maijā transportlīdzeklis pārdots par 1 100 EUR.

[1.6] Pēc līzinga objekta atsavināšanas, 2019. gada 25. jūnijā atbildētājam tika nosūtīts paziņojums par atlikušo saistību apmēru 2 575,06 EUR, kas sastāv no parāda pamatsummas 1 757,46 EUR, izmaksām par līzinga objekta atsavināšanu 787,90 EUR un līgumsoda 29,70 EUR.

[2] Atbildētājs par prasību nav sniedzis paskaidrojumus.

[3] Uz tiesas sēdi puses nav ieradušās.

Tiesā no prasītājas pārstāvja saņemts lūgums par lietas izskatīšanu bez viņa klātbūtnes. Norādīts, ka prasību uztur pilnā apmērā.

Atbildētājs tiesu nav informējis par neierašanās iemesliem, kā arī nav izteicis lūgumu par lietas izskatīšanas atlikšanu.

Ņemot vērā, ka puses par tiesas sēdi informētas atbilstoši Civilprocesa likuma 56. un $56.^2$ panta noteikumiem, tiesa atzina par iespējamu lietu tiesas sēdē izskatīt bez pušu klātbūtnes.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[5] No lietas materiāliem konstatējams, ka:

[5.1] 2017. gada 29. maijā starp pusēm noslēgts Atgriezeniskā Finanšu līzinga līgums Nr. /numurs/, saskaņā ar kuru prasītāja iegādājās no atbildētāja – transportlīdzekli /TL marka/, piešķirot atbildētājam finansējumu 33278 EUR, kuru veido transportlīdzekļa pirkuma cena 3100 EUR un komisija 178 EUR, bet atbildētājs saskaņā ar Līguma 5.1. punktu apņēmās atmaksāt finansējumu un atmaksāt procentus par finansējuma lietošanu maksājumu grafikā noteiktajā termiņā, apmērā un valūtā.

No /Nosaukums A/ debeta paziņojuma izriet, ka saskaņā ar līguma 3.2 punktu aizdevums 3100 EUR izmaksāts uz /pers. E/ kontu.

Saskaņā ar līguma maksājumu grafiku atbildētājam katru mēnesi, sākot ar 2017. gada 29. jūniju, bija jāveic ikmēneša maksājumi saskaņā ar grafiku. Saskaņā ar līguma maksājumu grafiku pilnu aizdevuma summu 3278 EUR apmērā atbildētājam bija jāatmaksā līdz 2021. gada 29. maijam.

[6.2] No /Nosaukums/ 2018. gada 11. decembra paziņojuma izriet, ka /Nosaukums/ paziņoja atbildētājam par atkāpšanos no 2017. gada 29. maija līguma, jo atbildētājs nav pildījis savas no līguma izrietošās saistības vairāk nekā 30 dienas, pieprasot nekavējoties atmaksāt visus no līguma izrietošos maksājumus.

[7] Ievērojot lietā iesniegto Atgriezeniskā Finanšu līzinga līgumu, debeta paziņojumu, tiesa secina, ka prasītāja savas no līguma izrietošās saistības ir izpildījusi. Savukārt atbildētājs savas no līguma izrietošās saistības par aizdevuma atmaksu nav izpildījis. Atbildētājs lietā atbilstoši Civillikuma 1838. pantam nav iesniedzis pierādījumus par pretējo, proti, ka atbilstoši līguma Speciālo noteikumu 3. punktam un Vispārējo noteikumu 5.1. punktam veikusi maksājumus saskaņā ar grafiku.

Tiesa atzīst, ka /Nosaukums/ atkāpšanās no līguma atbilst tā 6.2. un 6.2.1. punktiem, ievērojot, ka no lietas materiāliem (parāda aprēķina) izriet, ka atbildētājs pēc līguma noslēgšanas kavējis līzinga maksājumus ilgāk par 30 dienām.

[8] Saskaņā ar līguma Vispārējo noteikumu 6.4. punktu līzinga ņēmējs ir tiesīgs, brīdinot līzinga devēju, līdz līguma beigu termiņam nodot transportlīdzekli līzinga devēja valdījumā, parakstot attiecīgu transportlīdzekļa nodošanas-pieņemšanas aktu, un pārtraukt līgumu. Šajā gadījumā līzinga ņēmēja valdījuma tiesības uz transportlīdzekli izbeidzas un līgums tiek uzskatīts par pārtrauktu ar transportlīdzekļa nodošanu līzinga devēja valdījumā ar nodošanas-pieņemšanas aktu un attiecīgas vienošanās par līguma pārtraukšanu parakstīšanas brīdi.

No lietas materiāliem redzams, ka 2018. gada 11. decembrī prasītāja ir sagatavojusi atbildētājam paziņojumu par saistību atlikumu, kurā norādīts, ka līgums izbeigts pirms līzinga beigu termiņa ar 2018. gada 11. decembri un lūgusi veikt parāda samaksu.

Saskaņā ar līguma Vispārējo noteikumu 4.17. punktu līguma pirmstermiņa pārtraukšanās gadījumā vai gadījumā, ja iestājoties līzinga beigu termiņam, līzinga ņēmējs nav pilnībā izpildījis savas saistības pret līzinga devēju, līzinga devējam ir tiesības pārdot līzinga objektu trešajai personai, nesaskaņojot to ar līzinga ņēmēju.

Savukārt atbilstoši līguma Vispārējo noteikumu 4.18. punktam, ja līzinga objekta pārdošanā saņemtā ienākuma summa ir mazāka par visu līzinga ņēmēja no līguma izrietošo saistību apmēru, ieskaitot līzinga devēja izdevumus līzinga objekta pārdošanai (kopējā parāda summa), līzinga ņēmējs apņemas pēc līzinga devēja pieprasījuma un līzinga devēja noteiktajā termiņa samaksāt radušos starpību līzinga devējam.

No lietā esošā prasītājas parāda summas aprēķina redzams, ka atbildētāja kopējā parāda summa uz līguma izbeigšanas dienu bija 2887,16 EUR, kas sastāvēja no pamatsummas 2661,04 EUR, procentiem 196,42 EUR, līgumsoda 29,70 EUR.

[8.1] Atbilstoši /Nosaukums B/ transportlīdzekļa novērtējuma aktam Nr. /numurs/ uz 2019. gada 15. aprīli transportlīdzekļa /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, ātrās realizācijas vērtība bija 1100 EUR, bet tirgus vērtība 1500 EUR.

Prasītāja, izmantojot līguma 4.17. punktā noteiktās tiesības, 2019. gada 7. maijā pārdeva līzinga objektu par 1100 EUR, ko apliecina pavadzīme Nr. /numurs/.

[8.2] No parāda aprēķina redzams, ka parāda atlikums ir 2575,06 EUR, kas sastāv no pamatparāda 1757,46 EUR, izmaksām par līzinga objekta atsavināšanu 787,90 EUR un līgumsoda 29,70 EUR.

Pārbaudot prasības summas aprēķinu, tiesa secina, ka prasītāja pamatoti ir aprēķinājusi un lūdz piedzīt no atbildētājas pamatparādu 1757,46 EUR. Cita starpā konstatējams, ka atbildētājs nav apstrīdējis pamatsummas apmēru.

[8.3] Saskaņā ar līguma Vispārējo noteikumu 4.18. punktu līzinga ņēmējam ir pienākums apmaksāt visus līzinga devēja izdevumus, kas saistīti ar transportlīdzekļa pārņemšanu (..).

No lietā iesniegtajiem dokumentiem - /Nosaukums B/ rēķiniem par transportlīdzekļa pirmreizējo un atkārtoto novērtēšanu un Ceļu satiksmes drošības direkcijas kvīts par transportlīdzekļa noņemšanu no uzskaites, /Nosaukums C/ rēķiniem par transportlīdzekļa pārņemšanu un komisijas maksu par tā realizāciju izriet, ka prasītājai radušies izdevumi saistībā ar transportlīdzekļa pārņemšanu un atsavināšanu - 787,90 EUR, kurus atbildētājam saskaņā ar pušu noslēgto līgumu ir pienākums apmaksāt.

[8.4] Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka prasība daļā par parāda pamatsummas 1757,46 EUR un izmaksu par līzinga objekta atsavināšanu 787,90 EUR piedziņu ir apmierināma, pamatojoties uz Civillikuma 1431., 1587., 1590., 1591., 1838., 1934., 1943. pantu, piedzenot no atbildētāja prasītājas labā neatmaksāto parāda pamatsummu 1757,46 EUR un izmaksas par līzinga objekta atsavināšanu 787,90 EUR apmērā.

[9] Prasītāja aprēķinājusi un lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu par laika periodu no 2018. gada 3. novembra līdz 2018. gada 3. decembrim 29,70 EUR apmērā. Līgumsods aprēķināts no laikā neatmaksātās kredīta pamatsummas atbilstoši nokavēto dienu skaitam un ikmēneša maksājumiem pēc maksājuma grafika.

Līguma Vispārējo noteikumu 15.2. punktā noteikts līzinga ņēmēja pienākums maksāt līzinga devējam līgumsodu Speciālo noteikumu 1.12. punktā noteiktajā apmērā (0,50% kalendārajā dienā) no termiņā nesamaksātās līzinga maksājuma summas par katru kavējuma dienu.

Ņemot vērā, ka no lietas materiāliem izriet, ka atbildētājs nav veicis maksājumus saskaņā ar līgumu un maksājumu grafiku, tiesa secina, ka atbildētājs ir pieļāvis aizdevuma maksājumu nokavējumu Civillikuma 1652. panta 3. punkta izpratnē.

Pārbaudot līgumsoda aprēķina uz līguma izbeigšanas dienu, konstatējams, ka tā apmērs atbilst līguma noteikumiem.

Līdz ar to tiesa, pamatojoties uz Civillikuma 1716., 1717. pantu, 1720. panta 2. punktu, atzīst prasību daļā par līgumsodu par pamatotu, piedzenot no atbildētājas prasītājas labā līgumsodu 29,70 EUR par periodu no 2018. gada 3. novembra līdz 2018. gada 3. decembrim.

[9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44. panta pirmās daļas 1. punkta a) apakšpunktu, otro daļu, ceturto daļu, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi par advokāta sniegto palīdzību 121 EUR (50 % no 242 EUR).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu no atbildētāja prasītājas labā piedzenama samaksātā valsts nodeva 337,64 EUR.

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 40. panta pirmo daļu, 42. panta pirmo daļu, Ministru kabineta 2022. gada 11. janvāra noteikumu Nr. 20 „Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība" 5., 14., 15. punktu kopējais nesamaksātais ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu apmērs ir 6 EUR, kas valsts labā ir piedzenams no atbildētājas.

[13] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam atbildētājam nosakāms 10 dienu labprātīgās izpildes termiņš.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un Civilprocesa likuma 97., 190., 193., 195., 204.[1] pantu, pantu, tiesa

nosprieda

/Nosaukums/ prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /Nosaukums/, neatmaksāto parāda pamatsummu 1757,46 EUR, izmaksas par līzinga objekta atsavināšanu 787,90 EUR, līgumsodu 29,70 EUR par laiku no 2018. gada 3. novembra līdz 2018. gada 3. decembrim un tiesas izdevumus 458,64 EUR, pavisam kopā 3033,70 EUR.

Samaksa veicama /Nosaukums/, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, kontā Nr. /konta numurs/ (/Nosaukums D/).

Noteikt /Nosaukums/ tiesības līdz sprieduma izpildei (izsoles pēdējai dienai) no /pers. B/ saņemt likumiskos procentus 6% gadā no visas tai par labu piespriestās summas – 3033,70 EUR, nepārsniedzot kapitāla apmēru.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6 EUR. Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksa veicama Tiesu administrācijas, reģistrācijas Nr. 90001672316, kontā Nr. LV51TREL2190458019000, iemaksas mērķis – ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr. C71186723.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu samaksu, maksājuma dokuments sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzams Vidzemes rajona tiesā (Cēsīs), elektroniski vai pa pastu, norādot lietas numuru.

/Nosaukums/ spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas tiešsaistes sistēmā - 2023. gada 15. jūnija, atbildētājs spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no tā saņemšanas dienas, Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Vidzemes rajona tiesā.

Tiesnese L. Karlsone

Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu